

Димитър Шумналиев
ХРАМЪТ НА ОСМИЦАТА

© Димитър Шумналиев, автор, 2010 г.
© Филип Попов, художник, 2010 г.
© Книгоиздателска къща „Труд“, 2010 г.

ISBN 978-954-528-961-3

димитър шумналиев

ХРАМЪТ
НА ОСМИЦАТА

исторически роман

кинганджовска къща

труд
2010

*Катари, от гръцки kátharos – чисти.
Катарство, катаризъм – ерес, наследила
доктрината на българските богомили.
Завладява Западна Европа през XI–XIII в.*

Мари е научен сътрудник в института по катаризъм в Тулуса. Вече не знам кое лято кацам през Мюнхен. Наемам кола, винаги пежо, миналата година 308 автоматик.

Мари ме води по пътищата на катарите. Френски гид с изправени рамене, тънка талия, високо дупе върху две копия. А?

Колкото повече ме води, толкоз повече аз, археологът, се разболявам. Чувствам, че ставам писател. А Мари обича да казва: „Историк да стане писател? Генерално престъпление!“

Скъпа Мари, попаднах на такава находка, че спиране няма. Лаптопът подскача под пръстите ми. Плащам на иманяри да копаят. Какво? Ще ти падне фишута.

Мари обича да носи фишута, дори в най-големия пек, когато кaterим Монсегюр, последната крепост на катарите. Обича да се омъглява – може да мълчи като камък.

Лошо сравнение. Попаднах на камък, който говори.

Как ще го прекарам до Тулуса? Няма да ти кажа. Във всеки случай не със самолет. По летищата вече не само те обарват – събличат те, докъдето си искат. При това човек доброволно се дава. Масово, световно блудство, скъпа.

Вдъясно от лоста на пежото има бутона. Като се натисне, покривът става прозрачен. Мари потъва в светлина. Дъхът ѝ ме облива – завоите към Монсегюр са остри, на места опасни. А дъхът на Мари е още по-опасен. Френска уста, малки гърди, сини очи. Май ще се развеждам.

И така, мила, прашцам ти генерално престъпление.

ПРЕЯКТ КОКЕ, началник на полицията в Тулузкото графство, влезе в катедралата „Сен Сернен“ посред нощ. Тя не затваряще врати заради болните в преддверието, нарече-

но нартика. За тях се грижеха известните като опитни лечители катари.

Денонощна гмеж. Вкарваха и отнасяха обречени. Смъртта витаеше и навътре в катедралата – болните нямаха чет.

Опитното му око забеляза странно движение в десния коридор. Могаеха се всякакви – вярващи, слугини, пройдохи.

Учуди се – и не се учуди, – че съзря абат Блеро, най-известният майстор на кръщенета. „Посред нощ“

– Купелите трябва да се измият, префект Боске – разгада учудването му абатът.

„Наивно, каза си, купелите могат да се измият и през деня“.

Зад Боске тътреше нозе добре познат на префекта мъж – третият в йерархията на катарската патриаршия. Восьично лице. Жив поглед. Не за първи път се срещаха в катедрала – най-безопасното място.

Боске бе предпазлив. Подозрението в тайни връзки с катарите не обещаваше добра перспектива. Префектът бе заклет католик.

Възрастният катарски духовник спря зад снажната фигура. Каза в гърба му – Боске не обърна глава, – че иска трима куриери. Този път за България. Молбата е на патриарха.

Мушна в дланта на Боске торбичка скъпоценни камъни. Пръстите му ловко я опипаха.

– Колко? – попита все така с гръб към катарина.

– Поне трима. Посланието ще ви бъде дадено, преди куриерите да тръгнат.

Профектът, който хранеше търпимост към еретиците, както впрочем и цялото Тулузко графство, извърна глава. Кимна. Не за първи път изпълняваше подобна молба. Катарите не бяха никакви воини, муха не убиваха. По опасните пътища шанс имаха опитни бойци. Боске ги наемаше от стражниците на графа, изпитани в не една битка ветерани. Срещу добри пари приемаха без маене тайните си пътешествия. Приемаха предизвикателството, понеже се уморяваха от спокойствието.

– Вести за Чистата книга? – попита Боске.

– Нищо ново, ваша милост.

– Тя е тук, в базиликата. Нали?

– Нищо ново, ваша милост – изгуби се в гмежта катарският първенец.

,„Ще я открия – каза си Боске. – Пръв ще я открия! Този абат Блеро какво дебне тук по нощите?“

Стори му се нелогично да се съмнява в католическия духовник. Наистина предан на кръста човек. Всяко второ бебе в Тулуса бе кръстено в купелите му. „Прости ме, Господи, ала какво прави тук посред нощ?“

Предектът, мъж на трийсет години, се понесе по десния коридор, далече от стенанията на болните. Под стъклените витражи, прозрачни през деня, сега падаше сянка. Достатъчна да укрие човешки силует. „Зашо се рея тук трета нощ? – питаше се Боске. – Заради някакви донесения за странни хора в десния коридор? Какво търсят, ако сведенията изобщо са верни?“

Усети стъпки на тежък мъж. Зърна го за миг. Исполин. Смъкната качулка. Яки рамене.

Боске се пригна зад мраморната статуя на Магдалина. Пиедесталът ѝ бе достатъчно висок, за да го скрие.

– КОЙ СИ ТИ? – изненада го с кама в ръка.

– Тъкмо! – отвърна исполинът. Боске за миг видя рехавата му брада, нестриганите коси. – Тъкмо тебе търся, изчадие. Замахна с къс, извит на дъга меч.

Боске отскочи. Бе толкоз бърз, че с един удар на камата повали нападателя. Натисна го с крак върху гърдите.

– Кой си ти?

– Ангелът на смъртта – изхили се исполинът, – трябва да умреш.

– Мисля, че ще ме изпревариш – цапардоса го префект Боске.

Така го халоса с дръжката на камата, че падналият на земята примря. От устата му потече жълта лига. Изнесе го на носилка от нартиката.

Без да подозират каквото и да било, катарите му помогнаха да я качат на двуколката. Усетил кръвта, конят изхриптя.

Боске го насочи към префектурата. Мрачна постройка

вдясно от Съвета на консулите на Тулуса. Смъкна го в подземието. „Е, ангеле на смъртта, тук ще си поговориш с нея. Дано не те приеме, преди да ми отговориш на въпросите“.

– Кой си ти? – попита за стотен път.

Хвърлен върху наръч слама, без вода и храна, исполинът изглеждаше странно малък, прегънат и от болката, и от жаждата.

– Глътка вода...

– Глътка отговор – каза Боске. – Кой си ти? Кой те прати?

Плененият изскимтя, превъртайки сгънатото си тяло, по което избиваха циреи. В подземието хиляди бактерии и хиляди плъхове се хранеха от телата на престъпниците.

На седмия ден Боске приближи към носа му стомна вода. Нападателят разшири ноздри.

– Кой си ти?

– Кой! – изломоти престъпникът. – Кой ли...

„Още се държи“, каза си Боске. Така приближи стомната, че вързаното за синджир тяло да я достигне на педя. Да усеща уханието на вода. Нищо повече.

На десетия ден прокапаха първите отговори. Глътка вода – отговор, хапка хляб – пояснение.

– Е – каза омаломощният исполин, – пратеник съм на „Дългът към повелителя“.

– Сарацин! – възклика Боске.

– Сарацин...

– От това, най-войнстващото крило – уточни Боске.

Разкъса дрехите му. Яко окосмено тяло. С камата повдигна пениса.

Необрязан!

– Лъжеш, че си сарацин! – не сдържа гнева си Боске.

И като се завъртя край овързаното във вериги, смърдящо на смърт, тяло, изрева:

– Ненавиждам убийци като тебе.

– Глътка вода и ще научиш всичко.

Боске подбутна стомната с крак. Пленникът се пресегна. На нокътя на показалеца му се видяха изрисувани два пресечени чука.

– Ордена на ковачите! – бълсна го по главата Боске.

– Е, много трудно да ме разпознаеш. Ритуален знак. С него влизаме в Ордена. С него излизаме. Никой не може да го напусне приживе. Само мъртвите го напускат.

– Защо те пратиха?

– Знаеш ли – погледи намокрената си брада убиецът, – ти си опитен, смел, хитър. Тъй каза Великия магистър, който ме прие в централата...

– Централата?

– Главната пещера, в която се провеждат годишните събрания на Ордена.

– Главната пещера? – подаде му парче хляб. – Бил си в нея? На каква дълбочина е?

– Дай още вода. На каква? Двайсет стъпки, не повече. Великия магистър каза: „Този Боске е опасен. Осъждам го на смърт. Тръграй! Убий го!“

– Защо?

Исполинът намери сили да се изправи на колене:

– Префект Боске, с кожата си чувствам, че жив оттук няма да изляза. Аллах е мъдър и велик. Всички ви ще изпече на огъня!

Боске замахна с бойния си нож. В последния миг спря. Ръката му увисна на педя от обречения. „Защо ми е този грях? Смъртта рано или късно разпознава своите ангели“.

– Такива като тебе прашам в кутията. С какво съм привлякъл гнева на Ордена?

Викна на асистента си Жули да донесе въже. Сгънаха ковача. Вързаха китките за глезените. Положиха го в толкова тесен сандък, че не можеше да се изправи. Брадата му опря коленете.

– Вманиачен ми се вижда, сеньор – каза асистентът. – Няма да пропее.

– Защо те пратиха? – изрева Боске. – Отговори, за да си жив. От процепите на кутията се чу нещо като смая.

Обикновено престъпниците умираха на петия ден. Неподвижността убива движението на човешките системи, лишава пътятта от кръв, дробовете престават да работят. Задушават се, преди да полудеят.

С последния си дъх прогънга: